

Sygn. akt VU 631/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 31 marca 2016 r.

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy T. K. prawo do przeliczenia kapitału początkowego przez zaliczenie do okresów składkowych okresów przeszkolenia wojskowego studentów:

- od dnia 22 lipca 1968 roku do dnia 16 sierpnia 1968 roku w wymiarze 28 dni,

- od dnia 26 czerwca 1970 roku do dnia 25 lipca 1970 roku w wymiarze 30 dni;

2. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt V U 631/17

UZASADNIENIE

Decyzją 31 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił T. K. ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku z uwzględnieniem okresu szkolenia wojskowego studentów od 1 października 1966 roku do 25 lipca 1970 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że odbycie wojskowego szkolenia studentów nie jest tożsame z czynną służbą wojskową w Wojsku Polskim lub z okresami równorzędnym albo z okresami zastępczymi form tej służby, a przy tym okres wojskowego szkolenia studentów został wnioskodawcy zaliczony jako nieskładkowy, ponieważ w tym okresie był studentem. Nadto okres ten nie został udokumentowany przez wpis w książeczce wojskowej lub stosowne zaświadczenie wystawione przez Wojskową Komendę Uzupelnień.

Od powyższej decyzji T. K. złożył 7 kwietnia 2017 roku odwołanie, wskazując, że w okresie odbywania szkolenia wojskowego studentów należy traktować jako okres równorzędny do odbywania służby wojskowej wymieniony w art. 6 ust.1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

Decyzją z dnia 15 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił wartość kapitału początkowego wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 244 799,61 złotych.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od dnia 1 stycznia 1989 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 186,08 %.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego w wysokości 2271,59 zł ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 186,06 % przez kwotę bazową 1.220,89 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął:

- 333 miesięcy okresów składkowych (27 lata, 9 miesięcy, 21 dni) oraz 52 miesięcy okresów nieskładkowych (4 lata, 4 miesiące i 24 dni),

-współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 96,54 %;

- oraz średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynoszące 209 miesięcy.

Okresy składkowe przeliczono ze współczynnikiem 1,3%, a okresy nieskładkowe ze współczynnikiem 0,7%.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 15 czerwca 2016 roku k. 5-6 akt kapitałowych)

W dniu 9 marca 2017 roku T. K. urodzony (...), wniósł o ponowne ustalenie wysokości emerytury z uwzględnieniem okresu służby wojskowej odbywanej w ramach szkolenia wojskowego studentów od 1 października 1966 roku do 25 lipca 1970 roku

(dowód: wniosek k. 7-8 akt emerytalnych)

T. K. od 1 października 1966 roku do 23 kwietnia 1970 roku był studentem w trybie stacjonarnym Akademii (...) we W. na kierunku (...). Były to studia inżynierskie, które odwołujący ukończył uzyskując tytuł inżyniera rolnictwa. Razem z wnioskodawcą studiowali i mieszkali w akademiku W. B. i B. J..

(dowód: zaświadczenia k.6, k.12 akt emerytalnych. zeznania W. B. protokół rozprawy z dnia 16 listopada 2017 roku 1:57- 8:09 i transkrypcja k.70-71, zeznania B. J. protokół rozprawy z dnia 14 grudnia 2017 roku 0:40- 13:42 i transkrypcja k.85-87)

T. K. w okresie nauki w Akademii (...) we W. uczestniczył w zajęciach ze szkolenia wojskowego, które był obowiązkowym przedmiotem nauki. Odbywały się one raz w tygodniu po 6 godzin dziennie w semestrach od II do VIII tj.: 1967 r. -22,5 dni, 1968 r. – 24 dni, 1969 r. – 22,5 dni oraz 1970 r. 11,25 dni. Semestr letni trwał od 1 października do 31 stycznia, a semestr zimowy od 15 lutego do 15 czerwca.

(dowód: Indeks k. 9, zeznania W. B. protokół rozprawy z dnia 16 listopada 2017 roku 1:57- 8:09 i transkrypcja k.70-71, zeznania B. J. protokół rozprawy z dnia 14 grudnia 2017 roku 0:40- 13:42 i transkrypcja k.85-87)

Od 22 lipca 1968 roku do 16 sierpnia 1968 roku (28 dni) T. K. wraz z innym studentami min. W. B. i B. J. odbywał przeszkolenie wojskowe studentów w Jednostce Wojskowej nr (...) w K., które zakończyło się przysięgą wojskową w dniu 18 sierpnia 1968 roku. W trakcie tego szkolenia studenci odbyli intensywne szkolenie wojskowe i pełnili służby wartownicze.

(dowód: książeczka wojskowa k. 9, zeznania W. B. protokół rozprawy z dnia 16 listopada 2017 roku 1:57- 8:09 i transkrypcja k.70-71, zeznania B. J. protokół rozprawy z dnia 14 grudnia 2017 roku 0:40- 13:42 i transkrypcja k.85-87)

Od 26 czerwca 1970 roku do 25 lipca 1970 roku (30 dni) T. K. odbywał przeszkolenie wojskowe studentów w Jednostce Wojskowej nr (...) w K.. Szkolenie to odbywało się w warunkach poligonowych. Zakończyło się egzaminem w dniach 20-24 lipca 1970 roku oraz w dniu 25 lipca 1970 roku mianowaniem do stopnia kaprała i otrzymaniem tytułu podchorążego rezerwy. Egzamin obejmował przedmioty z zakresu szkolenia politycznego, taktycznego i ogniowego oraz musztrę i regulaminy.

(dowód: książeczka wojskowa k. 9, zaświadczenie (...) T. M., z dnia 13 czerwca 2012 roku 118, świadectwo ukończenia wojskowego szkolenia studentów k.118, zeznania W. B. protokół rozprawy z dnia 16 listopada 2017 roku 1:57- 8:09 i transkrypcja k.70-71, zeznania B. J. protokół rozprawy z dnia 14 grudnia 2017 roku 0:40- 13:42 i transkrypcja k.85-87)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił T. K. ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku z uwzględnieniem okresu szkolenia wojskowego studentów od 1 października 1966 roku do 25 lipca 1970 roku jako okresu składkowego podnosząc, iż nie jest to okres wymieniony w art. 6 ust. 1 pkt.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Organ rentowy okres ten – jako przypadający w okresie nauki w szkole wyższej Akademii (...) we W. - zaliczył wnioskodawcy na podstawie art. 7 pkt 9 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jako nieskładkowy.

Stosownie do treści art. 84 ust. 1 i 2 o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220 ze zm.) wojskowe szkolenie studentów polega na odbywaniu w czasie studiów:

- 1) zajęć wojskowych prowadzonych w ramach studium wojskowego, które są obowiązkowymi przedmiotami nauki objętymi planami studiów i programami nauczania szkoły;**
- 2) przeszkolenia wojskowego odbywanego w jednostkach wojskowych w czasie wolnym od zajęć w szkole lub po zakończeniu ostatniego roku nauki; przeszkolenie to może być połączone z odbywaniem obowiązkowej praktyki objętej programem nauczania szkoły.**

Osoby odbywające wojskowe szkolenie studentów przenosi się do rezerwy po odbyciu szkolenia w ramach studium wojskowego i przeszkolenia w jednostce wojskowej oraz po złożeniu z wynikiem pomyślnym egzaminu końcowego z tego szkolenia. (art. 86 ust. 1 ww. ustawy).

Zgodnie z art. 47 ww. ustawy żołnierzami w czynnej służbie wojskowej są osoby, które:

1) odbywają:

a) zasadniczą służbę wojskową,

b) zajęcia szkoleniowe, przeszkolenie na obozie szkoleniowym lub inną służbę w ramach wojskowego szkolenia poborowych,

c) przeszkolenie wojskowe w jednostkach wojskowych, w ramach wojskowego szkolenia studentów,

d) ćwiczenia wojskowe,

e) okresową służbę wojskową;

2) pełnią służbę wojskową w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Natomiast art. 7 pkt.9 powołanej ustawy stanowi, że okresami nieskładkowymi są okresy nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów.

Z zeznań świadków W. B. oraz B. J., którzy studiowali razem z wnioskodawcą na Akademii (...) we W., wynika, że w okresie nauki na studiach wnioskodawca brał udział w zajęciach wojskowych, które były obowiązkowym przedmiotem nauki objętym planami studiów oraz w dwóch przeszkoleniach wojskowych w warunkach poligonowych w Jednostce Wojskowej. Pierwsze przeszkolenie wojskowe zakończone przysięgą wojskową było na początku studiów. A drugie, na zakończenie studiów, zakończyło się egzaminem na oficera, a następnie przeniesieniem do rezerwy.

Twierdzenia świadków pozostają w spójności z wpisami w książeczce wojskowej wnioskodawcy, z której wynika, że złożył on przysięgę wojskową 18 sierpnia 1968 roku, a 25 lipca 1970 roku został przeniesiony do rezerwy. Również zaświadczenie (...) T. M.. z dnia 13 czerwca 2012 roku (k.118) potwierdza, że od 26 czerwca 1970 roku do 25 lipca 1970 roku wnioskodawca pełnił służbę wojskową.

Natomiast świadectwo ukończenia wojskowego szkolenia studentów (k.118) jest dowodem na to, że wnioskodawca w dniach 20-24 lipca 1970 roku zdał egzaminu na oficera (kaprala podchorążego) i został przeniesieniem do rezerwy z dniem 25 lipca 1970 roku. Z kolei ilość zajęć wojskowych potwierdzają wpisy w indeksie.

Z materiału dowodowego wynika zatem, że wnioskodawca podczas nauki w szkole wyższej odbywał zajęcia wojskowe oraz przeszkolenie wojskowe. Są to dwie różne formy wojskowego szkolenia studentów.

Ustawodawca w art. 47 pkt.1 c ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej tylko osoby, które odbywają przeszkolenie wojskowe w jednostkach wojskowych, w ramach wojskowego szkolenia studentów zalicza do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej. Tym samym przeszkolenie wojskowe studentów stanowi okres czynnej służby wojskowej. A stosownie do art. 6 ust. 1 pkt.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS **okresy czynnej służby wojskowej** w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby. **okresami składkowymi**. Oznacza to, że okresy przeszkolenia wojskowego studentów, które wnioskodawca odbywał w okresie od 22 lipca 1968 roku do 16 sierpnia 1968 roku oraz od 26 czerwca 1970 roku do dnia 25 lipca 1970 roku, są okresami składkowymi w rozumieniu art. 6 ust 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Brak natomiast było podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do okresów składkowych zajęć wojskowych prowadzonych w ramach studium wojskowego. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie pogląd Sądu Najwyższego, zawarty w wyroku z dnia 12 maja 2011 r., wydanym w sprawie II BU 12/10 (Legalis numer 376658), że wojskowe szkolenie studentów na podstawie ustawy z 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym nie jest okresem składkowym w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Ustawodawca odrębnie bowiem potraktował przeszkolenie wojskowe polegające na zajęciach wojskowych prowadzonych w ramach studium wojskowego jako obowiązkowy przedmiot nauki objęty planami studiów i programami nauczania szkoły niż przeszkolenie wojskowe, które odbywało się w jednostkach wojskowych. Zajęcia te zaliczane są do okresu ubezpieczenia jako okresy nieskładkowe w ramach okresu studiów, bowiem nie zostały one wymienione w art. 47 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej

Ludowej Ustawa z 1959 r. tak jak to ma miejsce w przypadku przeszkolenia wojskowego, które odbywało się w jednostkach wojskowych. Nie pozwala to zatem przyjąć, że okres odbywania wojskowego szkolenia studentów w formie zajęć był okresem czynnej służby wojskowej. Zajęcia wojskowe odbywały się raz w tygodniu i stanowiły obowiązkowy przedmiot nauki objęty planem studiów i programem nauczania na studiach. Okres ten jest objęty treścią art. 7 pkt.9 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i prawidłowo został zaliczony przez organ rentowy jako nieskładkowy.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy T. K. prawo do przeliczenia kapitału początkowego przez zaliczenie do okresów składkowych wyłącznie okresów przeszkolenia wojskowego studentów: od 22 lipca 1968 roku do 16 sierpnia 1968 roku w wymiarze 28 dni oraz od 26 czerwca 1970 roku do 25 lipca 1970 roku w wymiarze 30 dni, jako okresów czynnej służby wojskowej.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji jako nie mające uzasadnionych podstaw prawnych podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c.,